

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

Presă minoritară

Adjectivul minoritar a putut pricinui la unii din oamenii noștri politici o atitudine de rezervă și sfială neexplicabilă; pe alții, ajunși la guvern, i-a împins la o serie de concesiuni dăunătoare poporului român, ca și cum nu s'ar referi la o populațiune, care trăește cu noi alături sub cupola măreață a aceluiași stat, fiind îndrituită și ocrotită prin aceleași legi, în vigoare egală pentru toți cetățenii României.

Din această conlocuire rezultă în mod firesc necesitatea de a ne preciza limpede purtarea față de minoritari.

Liga Apărării Naționale Creștine a declarat prin programul ei, clar și franc:

Facem o distincțiune ireductibilă între minorități creștine și minoritate jidovească.

Cu minoritățile creștine avem drept bază comună religia creștină împărțându-ne cu toții din același ideal moral, către a cărui realizare trebuie să tindă ori-ce stat creștin prin funcțiunea normală a instituțiilor sale.

Cu minoritățile creștine vom lărgi baza comună de înțelegere, pe măsură ce ele se vor pătrunde de convingerea stăpânitoare, că soarta lor este indisolubil legată de soarta statului român și că deci numai prin fidelitate și lealitate își pot promova mai bine interesele lor specifice.

Minorităților creștine le spunem: noi nu ne gândim la desnaționalizarea voastră, pentru-că nici în firea noastră nu stă ascunsă atare patimă de dominațiune brutală, nici nu ne împinge vre-o nevoie numerică, având o zdrobitoare majoritate față de toate minoritățile etnice laolaltă.

Stabilind astfel temelia de colaborare până la deplină identificare a intereselor minoritare cu mersul ascendent al puterii poporului român sub egida aceluiași stat, părinte ocrotitor de o potrivă pentru toți, Liga Apărării Naționale Creștine nu numai că nu poate fi ostilă minorităților creștine, dar crede cu tărie că va contribui la apropiere, întrebun-

țând cu mult folos acel indestructibil element de legătură care se numește biserica lui Christos.

Așa dar, svonul, că organizația noastră se îndreaptă contra minorităților creștine, fiind diametral opus programului nostru, este născocit de bârfitori.

Tot atât de limpede s'a fixat în același program atitudinea noastră și față de minoritatea jidovească, inasimilabilă, etern dușmănoasă ori cărei ordine de stat național și creștin. Cu acest neam nu se poate concepe o bază cinstită de înțelegere. Toate popoarele, cari au încercat așa ceva, s'au trezit după iluzia începutului că au ajuns sub stăpânirea Jidanilor. Experiența altora e suficientă pentru ca România întregită să tragă din ea învățămintele necesare: De aceia L. A. N. C. în preambulul articolului 6 pune următoarea considerație generală spre a-și întemeia măsurile ce și-a fixat în program:

„Jidanii însă, prin numărul lor mare, prin mentalitatea lor specifică diametral opusă firii noastre arice și creștinești, prin lipsa totală a sentimentului patriotic, prin neîntrerupta lor râvnă de acaparare a tuturor bunurilor și de dominațiune universală, prin subjugarea popoarelor creștine, constituie un pericol, care reclamă o imediată și radicală soluționare“.

Atât de curajos și limpede nu a vorbit nici un partid politic din România, de la unirea Principatelor până în zilele noastre.

Lumina cea nouă aruncată în arena politică nu convine nici Jidanilor nici jidoviților.

De aceia Jidanii caută să o întunece provocând confuzie cu profundă rea credință în rândurile populației minoritare. Programul antisemit de apărare contra lor, ei îl prezintă ca hostil tuturor minorităților creștine.

Instrumentul de răspândire a svonurilor false, de strecurare a intrigilor și denaturare perseverentă a a-

devărului, de inducere metodică în eroare a spiritelor este bine înțeles **presa**, căzută în mâna lor. Prin mijlocul gazetăriei ei mobilizează toate forțele centrifuge, sau cel puțin nemulțumite de așezământul României mari, contra organizației noastre de stat.

Dacă nu se poate demonstra negru pe alb că această presă este întreținută de finanța jidovească, pentru-că ascunse și încălcite sânt căile pe care băncile internaționale îi trimete ajutoare bănești; se poate însă desvălui marelui public românesc că Jidanii stau în fruntea presei minoritare.

A sta în frunte și a conduce efectiv nu exclude prezența câtorva sau chiar a multor redactori creștini în biroul unui jurnal, când totul ce se scrie pornește din mentalitatea și intenția dușmănoasă a șefului semit; sau când articolele sânt de fapt cenzurate așa ca să intre în cadrul intereselor generale iudaice, pe care bieții redactori creștini de multe ori nici nu le bănuiesc.

Garanție de curăție sufletească nu prezintă nici faptul că redactorul de origină semită a trecut el sau părinții lui la o confesiune creștină. Dacă și-a schimbat credința, a făcut-o de interes, nu din vre-o înaltă justificare morală. La Jidani puterea sângelui primează influența religiei. Mărturisește acest adevăr consăngeanul lor Leo St. Levi, ajuns Președinte al ordinului francmasonic exclusiv jidovesc B'nai B'rith, în următoarele cuvinte: *„Jiaanul de naștere rămâne jidan, chiar dacă el s'a lepădat de credința părinților lui“*⁽¹⁾ Așa încât, același spirit disolvant, aceiași pornire atavică subversivă, același substrat inconștient dar totuși virulent de hostilitate și exclusivism talmudic va picura stropi de venin în scrisul redactorului creștinat ca și la consăngeanul său rămas fidel tablelor lui Moise și tradițiilor Talmudului.

Se simte spiritul lui Iuda chiar

¹⁾ A. Ford, Jidanul internațional, II pag. 152.

într'o redacție creștină cu director creștin la acel jurnal, care poate avea atingere de interese cu plutocrația semită; spre exemplu, când nu are curajul să denunțe marelui public primejdia jidovească spre a nu risca să i se taie venitul de la pagina reclamelor cu firmele ovrești, sau spre a nu nemulțumi agenția de știri telegrafice, telefonice, aeriene, cari agenții astăzi sunt toate în mod fășii sau ascuns acaparate de jidani. În atare situație, ziarul cu redactori și director creștin se află de fapt într'o dependență servilă față de puterea jidovească, de care nu se poate rupe de cât printr'un efort de energie morală, ce l'ar costa grele sacrificii materiale. Iată de ce ziare bine intenționate nu au curajul să pășeașcă bărbătește în văzul tuturor la combaterea pericolului iudaic.

O publicație lucrează într'un spirit jidovit, fără să aibă redactori semiți, atunci când arată complezență față de problemele rasei semite și când neglijează chestiunile palpitate ale neamului, ale cărui interese pretinde că le reprezintă. În această ordine de idei constituie un document, ce ar trebui să deslege ochii întregii minorități maghiare, scrisoarea parohului romano-catolic, Dl Ludovic Kovács din Lăpușul-românesc, datată din 25 Martie 1925 apărută în „Magyar Kisebbség“ („Minorité Hongroise“) Anul IV No. 8 din 15 Aprilie 1925, din care scrisoare reproducem fragmentele ce luminează deplin chestiunea aici tratată. Invităm pe ori-ce Maghiar de sânge, nu de limbă, să mediteze asupra următorului text și în conformitate cu sugestiunile unei conștiințe oneste, ce s'a trezit la lumina adevărului, să-și modifice ținuta față de Jidanii, cari scriu un-gurește. Iată cum sună scrisoarea :

„Mult Stimat Domnule Redactor !

„Cu părere de rău trebuie să vă aduc la cunoștință, că nu mă mai pot abona la revista „Magyar Kisebbség.“ Cu poșta de azi am timis lei 24, prețul celor două n-re din luna Martie, ce datoram. Mai multe numere nu doresc. Cauza hotărârii mele este aceea, că în revista D-Voastră tindeti să câștiga tot mai mult teren ideia, că la lupta minorității maghiare să participe și Evreimea ca tovarășă de luptă.

„Sentimentele mele naționale consideră aceasta ca ceva dezastruos, și umilitor pentru noi. Catastrofa oribilă a națiunii noastre a cauzat-o

două greșeli fatale : atașarea noastră la dinastia Habsburgică și răsfățarea oarbă a Evreimii, dușmanul nostru de azi. Și dacă înainte de 1918 s'a putut susține punctul de vedere atât dinastic cât și filosemit ; azi înaintea mea, atât sfortărare Maghiarilor (din Ungaria) pentru întronarea lui Otto, cât și prietenia cu Evreimea a Maghiarilor de pretutindeni constituie un fenomen anacronic.

„Experiența tristă din trecut ne învață, că viața noastră minoritară să fie clădită pe o bază curat maghiară, iar nu numai de limbă maghiară.“ *Românii, Slovaci, Sârbii s'au organizat fără Jidani când erau minoritari.* Noi, nu trebuie să fim mai slabi și să apărem mai puțin naționali decât ei. *Prin atracțiunea către Jidani, pe de o parte ne facem de râs în fața națiunii dominante,* de vreme ce știu și ei prea bine, ce datorim noi Jidanilor, și în afară de aceasta râdeau și până acum de noi din cauza jidovirii literaturii și a vieții noastre economice : — pe de altă parte ei văd în aceasta slăbiciunea noastră și cu atât mai puțin vor ține seamă de noi ; în sfârșit justificăm învinuirea, că suntem bolșevici, fiindcă noțiunea de bolșevic și Jidan au ajuns a fi noțiuni sinonime. Am putea să ne căim de lucrul acesta ca și de prietenia noastră cu Nemții. *Evreii într'adevăr nu merită această prietenie.*

„Faptul că o parte a lor vorbește un-gurește, aceasta nu este motiv de prietenie. Aceasta este forța obiceiului. Nu din sentimente patriotice s'au hotărât ei la învățarea limbei maghiare, care nu le poate ieși din suflet, cum ne isvorește nouă.

„Răbdarea D-voastră filosemită, Domnule șef redactor, întrece pe aceea a hârtiei, pe care tipăriți serii de articole jidovești fără nici o observație ; pe când în coloana „Românii despre noi“ așa de mult desmințiți chiar lucruri adevărate.

„Noi îndurăm ca Dl. șef redactor să numească ziar „bine redactat“ ziarul „Keleti Ujság,“ care ne po-negrește ideile noastre cele mai sfinte și tot de-odată publică imnuri evrești în revista susținută de noi. Dacă faceți aceasta din convingere, Domnule Redactor îmi sunteți dușman. Dacă chestiunea noastră e pe bază atât de slabă, că numai cu ajutorul lor (al Jidanilor) o putem duce mai înainte, atunci nu lupt pentru ea mai departe. Dominația-

unea românească, dacă este dure-roasă, este cel puțin naturală și de înțelese. Cu ei, cu Românii, sau cel puțin cu o parte din ei ne leagă comunitatea acelui principiu general, pe care nu o „progenitură evreiască“ ci Fiul lui Dumnezeu l'a dat Europei“.

Astfel sună glasul onest, pornit din conștiința creștină, al unui slujitor al altarului, deșteptat la lumina realității. Preotul romano-catolic din Lăpușul românesc, Dl Ludovic Kovács, face deosebirea clară între Maghiarii de limbă printre cari se numără și Jidanii și Maghiarii de sânge cari singuri trebuie să reprezintă grupul etnic și veritabil ungar, ce locuiește în România întregită. Jidanii de limbă maghiară nu fac de cât să falsifice, scoborând și discreditând în ochii noștri, pe adevărații Maghiari, pe cari îi conduc astăzi prin faptul că au acaparat aproape în întregime toate publicațiile ce apar în un-gurește.

Pentru ca ori-ce cetitor de bună credință să se convingă de adevărul acestei afirmațiuni, îi prezintăm mai jos situația presii minoritare din orașele Cluj și Timișoara, indicând tendința gazetelor jidovești sau jidovite, desvăluind marelui public pe directorii și redactorii jidani și pe cât ne este posibil, destăinuind chiar numele lor original iudaic, înainte de a fi comis înșelătoria de a-și fi luat un nume maghiar sau german.

Incepem cu Clujul :

„KELETI UJSÁG“

Este editat de soc. „Lapkiadó“ înființată imediat după unire. Membrii în consiliul de Administrație și acționarii sunt aproape exclusiv jidani.

Membrii în direcțiune la soc. „Lapkiadó“: *Dr. Farkas Maurițiu* (jidan) directorul general al fabricii de piele Renner, *Dr. Hecht Richard* (jidan) bogătaş cunoscut, *Dr. Weiss Alexandru* (jidan) fost avocat, *Dr. Szántó Miklós* (jidan) dela întreprinderile Bognár și Szántó, *Szana Sigismund* (jidan) om cu o avere foarte mare, consulul Angliei la Timișoara, *Dr. Janovici Eugen* directorul Teatrului Maghiar.

Capitalul întreprinderii este 3 milioane lei.

Ziarul „Keleti Ujság stă sub direcția jidanului *Dr. Weiss Alexandru* care are un salariu de vre-o 30.000 lei pe lună.

La început în redacția acestui ziar au participat mai mulți unguri din Ardal, ca Dr. Paál Árpád, Dr. Zá-

goni István, Nyirő etc. Ei au dat ziarului un caracter mai unguresc. Aceasta însă nu convenea stăpânilor jidani ai gazetei și au făcut situația "gărzii ungurești" dela ziar (redactorii unguri) imposibilă, așa că la un moment dat toți Maghiarii de sânge, nu de limbă, au plecat, rămânând numai „garda jidovească“.

Azi membrii redacției ziarului „Keleti Ujság“ sunt următorii:

Dr. Cadar Imre (jidani?) emigrant dela Budapesta, fost partizan al lui Iászi. După contrarevoluția unguerească a trebuit să se refugieze. Colaborează la mai multe publicații ungurești din țară și este corespondent al mai multor ziare ungurești din statele succesoriale.*)

Zigeti Ernő (jidani) redactor politic, deasemenea emigrant dela Budapesta.

Dr. Darvas Simon (jidani) emigrant, secretar de redacție al ziarului. *Győri Ernő* reporter jidani.

Nagy Lajos redactor economic și în ultimul timp a intrat în redacție *Szász Endre*. Caracterul ziarului este democratic-filo-maghiar de o înfățișare curat jidovească.

„UJSÁG“

Acest ziar este înființat dinainte de unire și era considerat ca un organ democratic cu oarecare trecere pe timpul oligarhiei maghiare. După unire ziarul a fost condus de un gazetar ungar *Olajos Domokos*, care îndrăzneț ataca organizația nouă românească. Avea însă o parte bună: sinceritatea. Nu se împăca cu jidani și cu aristocrația searbădă.

Nu peste multă vreme ziarul trecu însă în mâinile unei societăți, care deși nu se dădu pe față imediat, se putu observa că în dosul ei este capitalul jidovesc. Atuncia *Olajos Domokos* plecă. Câțiva ziariști unguri dela Keleti Ujság au avut naivitatea să creadă că trecând la ziarul „Ujság“ pot face din această gazetă un organ „săcuiesc.“ S'au înșelat. Stăpânii văzând că se inaugurează o politică unguerească, temându-și afacerile și negăsind nici ziarul prea bună afacere, au arendat întreprinderea de editură a ziarului „Ujság“ societății „Cultura“, o altă întreprindere jidovească. Ziua aceasta a fost una dintre cele mai dureroase pentru presa și ziariștii unguri de rasă din Ardeal. Cei ce au putut-o face,

au plecat dela „Ujság“, cei cu situația materială mai grea sunt însă siliți, să rămână servind interesele capitalului jidovesc.

Să vedem ce este soc. „Cultura“ care deține azi ziarul „Ujság“?

Membri în direcțiune sunt *Rados Maurițiu* jidan, administrator la un ziar dela Budapesta, comunist pe vremea lui Bela Kuhn și în urmă emigrant.

László Arnold jidan, fost comunist expus în Budapesta, fiind silit să emigreze.

Kelemen L. (jidani) asemenea emigrant.

Redactori la ziarul „Ujság“ sunt: *Dr. Gaál Arpad*, *Dr. Zagoni István*, *Nyirő I*, *Matrai István* (plecat în ultimul timp), *Dr. Ormos Ede*, jidan *Gyomai Imre*, *Török Imre*, *Koós Arpad*.

UJ KELET

organ jidovesc sionist

Membri în direcțiunea ziarului „Uj Kelet“ sunt: *Dr. Fischer Tivadar* jidan, *Bergner Maurițiu* jidan, *Léb Ödön* jidan.

Redactori bun înțeles sunt și ei toți jidani. *Dr. Márton Ernő*, *Székely Béla*, *Szabó Imre*, *Dr. Giszkalai János*, *Sas László*, *Jámbor Ferenc*, *Diamand C.*

ELLENZÉK

Singurul ziar, pe care jidanii încă nu au pus mâna este „Ellenzék“. Este ziar vechiu înființat încă pe vremea Ungurilor. El are la conducere pe *contele Béldi*, *contele Bánffy*, *Groisz A. etc.* Ziarul însă trece prin continue crize. Partidul maghiar azi are în mâinile lui majoritatea ziarului, dar se prevede că în viitorul apropiat se vor face schimbări și nu este exclus că ziarul să devină și el unealtă jidovească ca toate ziarele ungurești din Ardeal.

Redactori sunt: *Sulyok István*, *Indig Otto*, *Kuntz Aladár*, *Hunyadi Sándor* jidan, *Matrai István*, *Váro Béni*, *Murányi Gyöző*, *Halász József*.

Caracterul ziarului credem că se cunoște. Având la spate aristocrații unguri și clerul catolic, adesea atacă orice este român, cu o îndrăzneală uimitoare.

ALTE PUBLICAȚIUNI

În Cluj mai există în afară de aceste ziare zilnice mai multe publicații periodice, cari cele mai multe sunt evreiești. Publicațiunile de specialitate și ocazionale (almanachuri etc.) sunt redactate asemenea aproape numai de jidani.

CORRESPONDENȚELE

Corespondențele din streinătate pentru ziarele ungurești din Cluj se fac de gazetari evreo-maghiari cari au trăit un timp la Cluj spre ex. *Farkas Lajos*, *Ben Ami* etc. Ziarele ungurești plătesc sume foarte însemnate atât acestor corespondenți, cât și ziariștilor dela ziarele proprii, cari adesea pleacă luni dearândul în călătorii prin streinătate, informând de acolo publicul.

Corespondența din țară pentru ziarele ungurești din Cehoslovacia și Jugoslavia asemenea o fac gazetari jidani dela ziarele ungurești. Tot așa „Die Börse“ dela Viena este foarte bine informat din România prin jidani. Acesta este motivul că în ziarele streine adesea apar știri cari nu ne sunt favorabile, pentrucă suntem lăsați la discreția unor corespondenți jidani.

La Timișoara

situația presei jidovești sau jidovite se prezintă astfel:

TEMESVÁRI HIRLAP

fondat 1900, l. maghiară, democratic, apare zilnic.

Proprietară: Văd. Mihail Pogány, jidancă (fost Gang).

Redactor responsabil: *Dr. Samuil Ligeti*, jidan (fost Lichtenstein).

Gazetari: *Iuliu Bach*, creștin însă soția e jidancă. *Aleandru Török*, jidan. *Karol Róth*, jidan (fost Richtmann). *Ladislau Pogány*, jidan (fost Gang). *Pál György*, creștin. *Zoltán Finta* acum s'a angajat și se zice că e creștin. *Alexandru Asztalos*, jidan (fost Grünwald).¹⁾

¹⁾ Despre acest domn dăm următoarele informații: E de origine din Oradea-Mare unde în timpul războiului mondial era ucenic la o librărie. În timpul comunismului, înainte de a ajunge trupele române la Oradea, *Di Asztalos* ajunge să fie un personaj însemnat printre comuniști; scrie articole ațătătoare prin ziarul de-acolo „Népszava“, și caută să impună prin fapte cât mai comuniste. Venind armata română, el se refugiază în Ungaria unde ajunge „városparancsnok“ comandant al orașului (pieții) în orașelul Arokszállás. După căderea comuniștilor Ungurii îl urmăresc pentru a-l trage la răspundere pentru faptele săvârșite în timpul comuniștilor. El încearcă să treacă în Austria, însă nu isbuteste. Atunci trece în Cehoslovacia și de acolo — crezând că faptele lui săvârșite prin Oradea, au fost date uitării — trece în România. Aici însă poliția pune mâna pe el și pe urmă stă în închisoarea dela Jilava un an și jumătate până la anul 1922, când liberalii în urma succesului avut la alegerile electorale și a altor influențe îl amnistiază. Astăzi, de fapt dânsul e redactorul susnumitului ziar însă fiindcă lumea îl cunoaște bine după faptele sale, nu îndrăznește să figureze cu

*) Este singurul ziarist ungar sau jidan, care a avut atitudine loială față de Români. Are traduceri de poezii, de piese teatrele românești, cari s'au jucat pe scena Teatrului Maghiar ect.

DÉLI HIRLAP

ondat 1925, l. maghiară, politico-economic, zilnic.

Proprietar: Dr. Elemér Várnay creștin.

Director responsabil: Dr. Andrei Vuchelich creștin.

Redactor: Andrei Kuban creștin. Dr. Alex. Bechnitz creștin. Dr. Desideriu Grosz jidan.

Toți aceștia au fost gazetari la *Temesvári Hirlap*; însă fiindcă nu mai puteau suferi direcția luată de acest ziar, l-au părăsit și au întemeiat ziarul „Déli Hirlap.” Fiindcă însă au fost și sunt încă boicotați de cei dela „T. H.” și de jidani au fost siliți a lua printre ei pe jidanul ceva mai moderat Dr. D. Grosz. Astfel pot trăi mai ușor fiindcă primesc reclame și publicații și dela jidani.

TEMESVARER ZEITUNG

independent, l. germană, zilnic, fondat: 1875.

Proprietar: Anton Lovas jidan (fost Armin Láger).

Redactor respons.: Alex. Mangold creștin. Gavril Sárkány jidan (fost Salzberger) vestește lumii că sa încreștinat, însă de fapt nu-i adevărat. Bela Schiff creștin. Victor Orich jidan. Dr. Béla Láng jidan creștinat. Carol Preisz jidan. M. Leipnik jidan.

Șvabii citesc acest ziar fără să știe că e redactat de Jidani. Privește mult în spre Budapesta și îi stă în ajutor canonicul Blaskovici cel ce a fost amestecat în complotul urzit la Timișoara înainte cu vr'o 5—6 ani. Față de partidele dela guvern e desgustător de lingușitor.

TEMESVARER VOLKSBLATT

democrat, l. germană, zilnic, fondat 1905.

numele în fruntea ziarului.

Este văzut adesea în societăți de ofițeri și agenți dela siguranță a căror simpatie și prietenie caută să o câștige, spre a-i putea spiona.

În ziar face propagandă pentru emigrarea muncitorilor și a altora în America de Sud. În numărul ziarului din ziua de 6 Oct. 1925, pe când toate ziarele minoritare, ne mai vorbind de cele românești, înregistrau pe pagina primă în articole de fond și cu litere mari deschiderea târgului sau expoziției de animale din Timișoara, de către M. S. Regele, Dl Asztalos amintește despre M. S. numai în câteva șire în pagina treia, iar pe pagina primă cu litere mari și groase „despre Cicerin” scrie articole de fond de umple pagina. Acest ziar e în strânsă legătură cu „Agenția de publicație din Viena, a lui Paul Szemere jidan, de la care primesc multe articole pentru ziar. Toți informatorii de prin Pesta, Viena, Cluj etc. sunt jidani. Ziarul e cetit mult în Timișoara fiind publicul de bună credință că e redactat de creștini, iar nu de Jidani.

Dir. resp. și proprietar: Arpad Weil jidan. Samuil Kasztriner jidan. Zsadány creștin.

TOLL ÉS TÖR

caracter critico-social, l. maghiară, săptămânal.

Redactor și proprietar: *Emil Brummer Brázay* jidan.

La Timișoara, cu excepția publicațiilor „Arbeiter-Zeitung”, „Banater deutsche Zeitung” și „Der Landbote”, celelalte ziare sânt toate împănate de semiți și deci scrise în spirit iudaic.

Regretăm că secția noastră de informații nu ne-a pus la dispoziție datele necesare cu privire la presa din Oradea-Mare. Totuși ori-cine, care cunoaște cîtuși de puțin situația din capitala Bihorului, știe că acolo presa minoritară este exclusiv dominată de jid ni.

Astfel se prezintă, domnule cititor, presa minoritară în partea țării de dincoace de munți. Pare că o fatalitate a legat la ochi pe concetățenii nostri creștini, de altă limbă, împiedicându-i să vadă toată țesătura de intrigi, de falsificare și calomnie, pe care gazetarul semit cu bună știință o introduce între noi și minoritari spre a șterge ceia ce ușor ne poate uni și a spori ceia ce numai prin machinațiuni iudaice ne poate despărți

Aceasta fiind îndeletnicirea constantă a jidanului din toate timpurile și țările, este surprinzător cum minoritățile creștine au abdicat întru atât dela judecata lor proprie și dela voința de a-și apăra singure interesele lor specifice, în cât au ajuns să facă jocul Jidanului, care slăbind forțele, ce se ciocnesc numai prin intriga lui, caută să le stăpânească pe amândouă. Pe minoritari îi influențează în atitudinea lor față de statul român în așa măsură, în cât astăzi se poate afirma că i-a adus la matca politicii iudaice sub pretextul etern perfid că le reprezintă interesele. Pe noi Români, elementul alcătuitor de stat, cred că ne vor obosi în mărunte lupte zilnice în așa grad, în cât vom ceda treptat până la o completă abdicare.

Vă înșelați, d-lor jidani. Trebuie să știți un lucru: atacurile ce ni le dați, sub diferite forme din direcții deosebite în fiecare zi, nu fac decât să sporească combativitatea noastră tot mai vioaie și mai perseverentă. Valul de antisemitism creștin în progresie geometrică față cu dușmănoasa voastră purtare, insuflând poporului nostru hotărârea de a-și clădi sub ocrotirea puterii de stat un falnic așezământ național și creștinesc, în care nu mai aveți ce căuta.

I. C. Cătuneanu,

Viața studențească

I.

Se apropie „Congresul Studențesc”. Centrele universitare se pregătesc, cu însuflețire, pentru acest mare eveniment. Căci, acum de aproape 4 ani nu s'au mai întrunit congresiști pentru a dezbate problemele arzătoare ale vieții academice, arătând doleanțele studențești, schițând planuri de realizări și fixând atitudini precise față de situațiile, născute din diferite împrejurări sociale, naționale și politice.

Vârtejul mișcării studențești, care a izbucnit cu explozie și a fost continuată cu tenacitate și elan, a absorbit studențimea dela preocupările ei profesionale. Singurul obiectiv al mișcării studențești a fost salvarea neamului din ghiarele parazitismului strein și a politicianismului îndigen. Intreaga curățenie a sufletului tineresc, care tinde spre sferele înalte ale unui idealism viguros, s'a jertfit în interminabile serii de lupte, agitații, greve, protestări și manifestări. Efectul nu a întârziat. Racheta înălțată de studențimea luptătoare a

aprinș larg orizontul. La această lumină înspăimântătoare: *Țara s'a trezit!*

Studențimea a avut astfel misiunea nobilă de-a fi precursora unei mari lupte naționale, pentru a cărei ducere la isbândă s'au angajat toate elementele, sănătoase și încă necorupte, ale neamului.

Deci din faza de propagandă, lupta a trecut în perioada realizărilor practice. Terenul acceptat, în vederea acestui scop, a fost lupta politică.

Oameni chibzuiți, cu o cultură vastă și cu un simț politic apreciazabil, au chemarea să continue lupta începută de studenți.

În schimb studenții au datoriat de-a arunca o privire înapoi: înainte de mișcările studențești. Căci firul evoluției organizării profesionale a Corpului Studențesc a fost brusc tăiat la 10 Decembrie 1923.

Deci trebuie să revenim la vechea matcă. Asta nu însemnează că va

trebui să se renunțe la lupta începută. Din potrivă: fiecare are *datoria* să-și oțelească caracterul, slujind, cu desinteresare absolută, binele suprem al Națiunii. Inșă aceasta se va face, de-acum înainte, în afară de organizațiile *strict* profesionale studențești. Aceste organizații trebuie urgent reorganizate. Utilajul trebuie refăcut. Situația materială trebuie întărită. Prestigiul moral, față de organizațiile studențești din străinătate, trebuie ridicat. Și așa s'ar putea continua până la infinit cu acest banal, dar imperativ: „*trebuie*“. Căci multe, foarte multe lucruri *trebuie* făcute.

Apropiatul congres va avea să zidească temelia acestei reorganizări generale. Deci trebuie să fie solid pregătit. Nu cu discursuri inaugurale, „Te deum“-uri la Mitropolii, banchete date de Primărie, matineuri festive și alte solemnități patetice, — și poate chiar agreabile, — ci printr'o muncă simplă, dar în schimb bine organizată, sistematizată și repartizată unor comisiuni compuse din oameni pregătiți, harnici și pricepuți: iată cum va trebui să fie întocmit programul congresului studențesc. Cât se poate de puțină gălăgie, cât mai multă muncă liniștită și rodnică.

Planurile, cari vor eși din proiectele elaborate, vor trebui să aibă conturul realității, servind posibilitatea realizării momentane, generale sau cel puțin parțiale.

*

În vederea acestui congres credem că nu este lipsit de interes dacă vom încerca, după modestele noastre puteri, să prindem câteva imagini din problema complexă a vieții studențești.

Studentul este un tânăr, care tinde să cunoască tot ce e frumos și înalt în literatură, artă, știință. El este crema intelectualității unui neam. În el germinează aspirațiile latente ale unei generații viitoare, sub o formă cât se poate de pură. De aceea nădejdea unui neam se reazimă în tinerețel său universitar. Națiunile luminate, cari au recunoscut acest adevăr, privesc viața studențească ca o problemă cardinală în programele lor de guvernământ.

Tocmai de aceea fie ne îngăduiți să începem seria noastră de articole asupra vieții studențești, arătând istoria evolutivă a studenției apusene și indicând câteva, din cele mai perfecționote organizații occidentale.

Vom începe cu studenția cea

mai veche și destul de bine organizată, anume cu studenția din

Franța.*)

Începem cu Franța, pentru că organizațiile studențești din România sunt copii, mai mult sau mai puțin fidele, ale organizațiilor franceze.

Istoricul studenției franceze are rădăcini adânci în evul mediu. Cam pe la mijlocul acestui ev, existau numai două Universități mari și anume una la *Bologna*, în Italia, — alta la *Paris*, străvechea Capitală a Franței. Dela început, studenții s'au prezentat într'un număr impunător la cursurile publice ale acestor Universități, dovedind astfel interesul și dragostea, pe care o hrănea tinerețel medieval, față de carte. Ei locuiau în anumite cartiere studențești, unde duceau o viață destul de ușuratică, după ce se ridicau dela masa acoperită cu pergamente îngălbenite.

Cronicile contimporane vorbesc chiar despre nenumerate scandaluri, provocate de tinerii „*écolier*“-i, cum se numeau pe atunci studenții.

Între ei unii erau foarte bogați. Mulți dintre aceștia erau semi-docti, cari mergeau la cursuri numai din snobism. În drum spre Universitate erau însoțiți de valeți, cari purtau cărți prețioase și pe cari ei nici nu le ceteau.

Încetul înșă se produce o apropiere între elev și magistrul. Ei încep să locuiască în case comune. Iar pentru a putea da posibilitatea și celor săraci, ca să studieze, s'au creat „*collège*“-urile, cari corespund *căminurilor* de azi. Aici locuiau *bursieri* („*boursiers*“) și *solvenți* („*pensionnaires*“). Bursierii erau întreținuți din fonduri de caritate. Disciplina, regulamentele interioare, prosperitatea materială, starea morală, variau la infinit, dela un colegiu la altul. În unele colegii disciplina vieții morale era foarte severă; în schimb în altele era cu atât mai laxă. Iaques de Vitry scrie că erau „*colegii*“ unde în etajul I. locuiau studenți, iar în al II-lea femeile depravate, cari și azi încă poartă, în cartierul latin din Paris, numele de „*femmes des étudiants*.“

În schimb ținuta și înfățișarea în public erau strict reglementate. „*Ecolier*“-ii nu purtau pălării („*galeros*“), ci niște bonete rotunde („*pileos*“); nu aveau dreptul să poarte nici spadă, nici bastoane. Totdeauna

trebuiau să aibă o purtare modestă și cuvincioasă.

Repartizarea lor în „*colegii*“ și organizarea lor profesională se făcea după națiuni. Astfel, la Paris erau 4 națiuni organizate, după Tărul lor de origine: Franța, Picardia, Normandia și Anglia. În sec. al XV-lea s'a mai adăugat și Germania.

La sfârșitul evului mediu, odată cu întărirea regalității, se produce o diminuare progresivă a drepturilor și privilegiilor vechei Universități. Absolutismul suprimă aproape total viața studențească. Revoluția franceză nu a produs nici o schimbare în această situațiune. Studenția continuă să fie privită drept o cantitate neglijabilă până la întronarea primului Imperiu. Odată cu restaurațiunea lui Louis Philipp studenția începe să se amestece în agitațiile politice și revoluționare. Studenții de pe atunci se numiau „*liberali*“ și „*avansați*“. Prin aceste *agitații continue și perseverente*, cari foarte ades degenerau în bătăi și scandaluri, dar cari totdeauna erau călăuzite de un ideal luminos, bine precizat, — studenția franceză începe să câștige suprafață. După căderea celui al II-lea Imperiu și odată cu a III-a restaurare a Republicii, studenții se retrag pentru reorganizarea lor solidă, pe terenul profesional. Astfel se nasc primele „*Associations*“, destinate de-a le procura avantajii morale și materiale (viață mai confortabilă, înființare de biblioteci, înlesnirea apropiării între studenți și profesori etc.)

Prima „*Asociațiune studențească*“ s'a creat la Nancy (1876); pe urmă a venit înființarea altora la Bordeaux (1881), Paris (1884, 1886, 1891), Montpellier, Lyon, Toulouse, Lille, Aix, Rennes, Nantes, Grenoble, Dijon, Calm et Besançon. — Cea mai importantă este „*Association générale des étudiants de Paris*.“ Aceasta este exemplar organizată, cu un palat propriu, având o bibliotecă spațioasă (12.000 volume, 200 reviste permanente abonate), săli de fumat, de conversație, de baluri, de scrimă, de hidroterapie. Asociația acordă, din fondurile ei proprii, burse pentru studenți.

Sunt alte societăți studențești organizate unitar pentru întreaga Franță, cum e „*Cercle catholique des étudiants de Paris*“ și „*Cercle de Luxembourg*“.

Atât despre studenția din Franța. Acum să vedem cum e organizată studenția

*) c. f. Ncuveau Larousse illustré. T. IV., p. 45 și 343.

în alte țări

Să luăm întâiu: **Germania**. Pe lângă Universitățile germane există puternice organizații studențești. Ele aveau însă înainte de război un caracter, mai mult sau mai puțin pronunțat, aristocratic, feudal și exclusivist. Din acest spirit au rămas bogate urme și în epoca postbelică. — Studentul izolat numit „*Obskurant*“ e disprețuit, în Germania. Căci orice student, ce se respectă, se înscrie într-o corporațiune științifică (numită: „*Verbindung*“) sau într'una socială (numite „*gesellige Vereine*“). Acestea, din urmă mai ales, se numesc „*Korps*“, „*Burschenschaften*“, „*Landsmannschaften*.“ Aici atmosfera e colegială, însă apucăturile cam grosolane; membrii poartă uniforme obligatorii; iar duelurile constituiesc sportul lor predilect.

În **Anglia** Universitățile din *Oxford* și *Cambridge* au asociații generale ideal organizate, cari se numesc: „*Union Society*.“ În aceste asociații se cultivă, mai ales, toate ramurile sportului, pentru a întări și menține, la înaltul ei nivel, vigoarea fizică a rasei anglo-saxone. Afară de acestea mai sunt așa numitele „*debating societies*“, unde studenții se pregătesc cu jocuri oratorice pentru viața parlamentară, întărind spiritul de combativitate intelectuală, ca o dovadă că englezul, — adică „stăpânitorul lumii“, — trebuie să fie nu numai tare, ci și inteligent.

În **Olanda** studențimea încă se bucură de organizații escelente. Aici studenții sunt grupați în „*club*“-uri. În cadrul acestora se țin conferințe, se cultivă canotajul și se fac excursii.

În **Elveția** studenții au organizații asemănătoare cu cele germane, însă penetrate de un spirit mai democratic.

*

Regretăm, că din cauza lipsei materialului informativ, nu avem posibilitatea să sondăm mai adânc felul de organizare a studențimilor apusene. Am fi dorit, de asemenea, să ne ocupăm și cu metoda de organizare a studențimei americane, care e poate cea mai avansată pe toată suprafața pământului. Nu o putem face nici aceasta, tot din cauza motivului sus menționat.

Rămâne acum să arătăm istoricul și organizarea studențimei române, precum și raporturile ei față de organizațiile similare din străinătate.

Caius Bardoși

„Paneuropa“, sau comunism deghizat

Ce este — Cine a introdus-o în România — Cum se face propaganda — Ce vrea „Paneuropa“ — și cine o susține

După ce comunismul și-a văzut toate sforțările, de a se introduce, afară de Rusia, și în celelalte țări ale Europei, eșuate, fiindcă i-se arunca în față că este anticreștin, acum își întoarce căciula și invocând în propaganda sa, ca pe-un premergător, chiar pe *Isus Christos* (doar o fi mai bine primit), se furișează la noi în țară sub o firmă nouă: „*Paneuropa*.“ Un obicei de altfel pur jidovesc, ca după câte-un faliment să nu se deie bătut, ci să-și redeschidă prăvălia sub o altă firmă, — însă vânzătorii rămân tot cei vechi! În cazul de față e același procedeu.

Comunismul luptă pentru *republica democratică(?)*, iar *Paneuropa* pentru *republica cristiană(?)*. Cât de frumos sună, dar ce să-i faci, dacă miroase așa de grozav a usturoi.

După atâtea ciuperci veninoase (de „ligi pentru drepturile omului și contra teroarei“) și mai știu eu ce, asta ne-a mai trebuit acum. Ar trebui să fie cineva nebun ca să-i urmeze. Suflete rătăcite de altfel se vor găsi, nu-i vorbă, dar prea puține ca să le fie de vr'un folos. Parcă-i prevăd: începând cu presa democrată alui Honigman și sfârșind, cu cei de teapa lui Costaforu. Tot oameni de-ai noștri, de cari ne vom aduce aminte!

Cine-a introdus „*Paneuropa*“ în România?

Elementele dubioase de peste Nistru și de peste Tisa și studenții jidano-maghiari ardeleni, cari urmează cursurile la universitățile din Viena, Budapesta și Seghedin. Mai cu seamă acești din urmă (Budapesta și Seghedin) mai au un păcat: — fiind mai toți înscrși în societățile secrete iredente din Ungaria, hrănesc pe lesne crezătorii lor conaționali dela noi, cu niște speranțe, ce nu vor fi realizabile niciodată!

Cum se face propaganda?

La noi broșurile de propagandă se tipăresc în orașul dela granița Palestinei românești, la Târgu-Murăș. (De aci în sus pe valea Murășului — a plângerii pentru țaranul român — se întinde, cu toate aptitudinile parazitare, dominația jidovească.) Era deci firesc, ca „*Paneuropa*“ să plece

de acolo. Prin agenți dibaci broșurile sunt introduse în revistele streine („*Panorâma*“ și „*Tolnai-Világlapja*“), de unde, desigur, chioșcarii fiind mai toți streini și controlați de oamenii lui Moldován Gy. & Comp., ele sunt împrăștiate în mulțime. Iată deci o dovadă destul de grăitoare. Cine umblă pe căi furișe? Răufăcătorii!!!

Și ce vrea?

Egalitate (adecă, jidanii, cari au în mâinile lor mai toate întreprinderile financiare, să-și poată face de cap).

Siguranță (gheșefturile se fie apărare de lege).

Uniunea vamală (să nu mai fie siliți să facă contrabandă).

Cine susține propaganda? Comuniștii englezi și sovietele rusești.

Mai departe să aduc ca exemplu. Statele unite ale Americii. Și îi înțeleg. Ei, cari în tot timpul războiului (au stat, probabil, la partea sedentară și au făcut milioane, nu știu că hotarele de azi ale României. Mări sunt *un drept istoric* câștigat cu mari și nespuse jertfe de eroii neamului, pentru cari hotare avem o singură datorie: să le păzim cu ori ce preț!

Nu, dlor propagandiști! Ori cât de umanitar ați fi deghizați, mirosul de usturoi vă tradează. Și să știți, că dacă nu-l vom mai putea suferi, vom deschide ușa și-l vom da afară!

Națiunea română în mândria originii sale și conștie de chemarea sa în viitor, — ca o santinelă neclintită a latinității în Orient, — va ști să sugrume în fașe această tendință de întronare a arginților lui Iuda. Căci ce este de altfel „*Paneuropa*“ prin propaganda ei subversivă, decât, spuneți-o pe față: „*Paniudaism*“!

Paneuropa . . . Paniudaism . . . Bolșevism . . . Comunism . . . Socialism . . . Fiind toate aceste doctrine unul și acelaș caz patologic social a preținsei democrații, are o singură diagnoză precisă: „*Sifilisul social*“, — pentru care națiunile latine culte au la îndemână, spre injectare, doza convenită de neosalvarsan (marca: *à la Mussolini*)!

Dușmanii noștri, de ori ce fel, să ia aminte!

Coriolan Bărbat.

Conștiința națională ca factor al dezvoltării economice

MOTTO :

Cumpărând numai dela Români — întăriți temelile Țării Românești, căci întăriți pe comerțianții și pe meseriașii români, și dați dovadă de Conștiință Națională.

Calitatea de Român se dovedește prin *Fapte Românești*, nu prin vorbe românești.

(Calendarul editat în 1926 de Firma Maiorul Aviator T.-Mureș și Fratele Petroșani).

Așa precum Socialismul s'a evidențiat și afirmat cu putere mare prin Revoluția franceză din sec. al 18-lea — ca o urmare a subjugării fatale, tot așa Naționalismul își ia un avânt mai impunător după bătălia popoarelor dela Lipsca 1809 în contra imperialismului împăratului Napoleon cel Mare. Acest crez nou, *Naționalismul* a trezit un somn letargic rând pe rând toate popoarele lumii — sub vraja Naționalismului — cele 42 State germane îndujmănite, se închiagă într'un singur stat de toți temut — Imperiul german — asemenea închegării germane urmează alcătuirea de azi a Italiei, apoi Unirea Principatelor Române, apoi independența Statelor Unite de sub suveranitatea Spaniei. Insuși războiul mondial din 1914—1918 a fost lupta cea mai crâncenă ce s'a cunoscut vre-odată între imperialismul german — secundat de Austro-Ungaria, de Turcia și de Bulgaria pe de-o parte și între naționalismul Sârbilor, Românilor, Cehilor, Italianilor și Polonilor subjuogați, apărat și sprijinit de Franța, Belgia, Rusia, Anglia, (Italia, România) și America pe de altă parte eșind învingător *Naționalismul* și frumosul crez Wilsonian. Trăim deci în epoca Naționalismului. Și dacă Dumnezeu a hotărât ca noi toți Românii, — cu excepția celor rămași afară de granițe să trăim sub același acoperiș — Statul și Dinastia română, — datori suntem să dăm caracter românesc întregii vieți — culturale, artistice, comerciale, industriale, sportive, administrative, judecătorești etc. — ce pulsează între hotarele acestei de Dumnezeu binecuvântate țări! — Și această datorie o avem de împlinit cu atât mai mult, cu cât jertfa încă proaspătă a celor 800.000 de ostași prin sângele cărora s'a făurit integritatea Țării noastre, o pretinde

imperativ dela noi. — *Să avem deci Conștiință Națională!* Mulți dintre compatrioții noștri nu știu ce va să zică *Conștiința Națională*, alții îi știu definiția dar nu o pun în practică, și foarte puțini sunt aceia, care având *Conștiința Națională* îi urmează statornic și cu fanatism porunca, de a-și afirma *calitatea de Român prin fapte românești, nu prin vorbe românești.*

Un om are *Conștiință Națională românească*, atunci, când este convins :

1. că este un factor constitutiv al Țării românești și ca atare, trebuie să fie muncitor, să cheltuiască mai puțin de cât agonisește, să întemeze familie, și să crească copii sănătoși, în iubirea de tot ce este românesc, în iubirea de Biserică, de Țară și de Rege, să plătească regulat impozitele, să facă serviciul militar, să cumpere și să-și confecționeze cele necesare numai dela români, să sprijinească școlile bisericile și societățile de binefacere românești, să-și îmbogățească cunoștințele cu învățături frumoase, să respecte avutul și cinstea altuia, să fie iubitor de ordine, de bună înțelegere de curățenie și de progres —

2. Să fie convins că Țara Românească în hotarele ei de astăzi: numai până atunci va exista, până când noi singuraticii cetățeni români suntem hotărâți să muncim să cruțăm, să ne cultivăm, să dăm contribuții și soldați gata să-și dea viața pentru apărarea ei contra dușmanilor

3. când este chemat cetățeanul să-și dea votul pentru alegerea de Consilieri Comunali și Județeni, sau pentru parlamentari să știe și să voiască a da votul numai pentru acele persoane care îi cunoaște greutățile, care are voința și priceperea să-i ajute, și să-l ocrotească — și care odată ales într'o demnitate fie la primărie, fie la Județ sau în Parlament, nu se mulțumește a moțâi și a incassa diurnele ci este asemenea unei sentinelle treze care controlează vecinic cum se chivernisește banul public și cum se respectă legile —

4. și în fine are conștiința națională acela care respectă cu sfințenie legile țării, și pretinde ca aceste legi să fie deopotrivă de respectate

dela Vlădică până la opincă și dela lucrător până la Ministru.

După această introducere, cam extinsă, să trec la adevărata temă: „Conștiința Națională ca factor al consolidării și al dezvoltării vieții economice într'un stat“.

Am spus mai sus, că la noi Românii preponderază aceia care nu știu ce este conștiința națională, și aceia care știind ce este nu-i urmează punctele. Care este urmarea? Urmarea se poate resuma în următoarele: *până ce nu vom pune stăpânire românească pe comerț și pe industrie asemenea ca și pe plugărie; până atunci vom suferi jugul robiei economice streine — deși jugul robiei politice l'am sfărâmat în 1918.*

E tristă această constatare, dar e adevărată. — Cine hrănește, ocrotește și îmbogățește legiunile neșătule de iudovi în primul rând și de alte neamuri în al doilea rând? Răspunsul este: Românul și autoritățile românești, lipsiți de-opotrivă de *Conștiința Națională românească*. Autoritățile le dă brevete, licențe, drept de domiciliu, și adăpost, iar Românii inconștienți le duc bani de-i îmbogățesc. Unde am fi noi azi, dacă, tot banul ce se dă pe mărfuri ar intra numai în pungi românești? Foarte ușor de răspuns:

1. În locul sumedeniilor de firme cu nume și suflet strein de neamul românesc, am avea tot atâtea rădăcini și vâlstare viguroase de români.

2. Banul muncit și câștigat cu trudă de Români nu ar mai trece hotarele țării în mod clandestin; și valuta noastră nu ar fi de batjocură în streinătațe.

3. și în al treilea rând cu banii noștri nu am mai hrăni șerpilor veninoși, care dacă se încălzesc ne gâtuesc.

Să trecem un moment în Cehoslovacia și să vedem cum stau vecinii noștri dela nord în privința Conștiinței Naționale? — Acest popor, începând din 1872 s'a trezit cu conștiința națională grație apostolatului a doi bărbați mari. De atunci s'au întărit și pregătit sistemele pentru desrobirea care a urmat în 1918. Prin ce mijloace s'au întărit? S'au făcut și susținut școli în care se propaga deșteptarea la conștiința națională.

S'au trimis copii la școli înalte, și au îmbrățișat pe lângă carierele de profesori și advocați și pe cele de comerț, de meserii și de industrie.

S'a dat cuvânt de ordine: *Cehii cumpără numai dela Cehi — și vinde la toată lumea.* Urmarea a fost că

comercianții, meseriași și industriași cehi s'au sporit la număr și s'au îmbogățit — ajutând la rândul lor cu bani și fonduri creșterea noilor generații cehe — sporirea școalelor, teatrelor și muzeelor naționale cehe.

Cehii nu vorbeau între ei decât limba maternă ori unde s'ar fi aflat, respectau legile, dar nu tolerau stăpânitorilor de atunci să îi nedreptățească. Aveau atât la primărie, cât și la județe și în Parlament oameni cu inimă pentru Națiunea Cehă, care îi apărau cu îndârjire pe conaționali și vegheau ca banul public să fie bine chivernisit. Dacă Cehoslovacia este azi una dintre cele mai culte, dintre cele mai bogate și dintre cele mai bine organizate țări din lume, această împrejurare se datorește deșteptării conștiinței naționale cehe, ale cărei perceptive au fost urmate cu fanatism de fiecare cetățean Ceh.

Revenind iarăș la poporul nostru românesc, unde conștiința națională românească, este încă în amorțeală, sau ținută încâtușe, susțin prin aceste cuvinte, noi aceia care am avut posibilitatea să trecem prin oarecare

școli, și care știm să legăm câteva cuvinte în vorbit sau în scris, marc și sfântă datorință avem să deștepțăm în poporul românesc *Conștiința Națională românească*, imitând pe Cehi și observând că toate sfaturile ce vom da în această direcțiune popoului să fie urmate cu sfințenie întâi de noi, cei care le propagăm și apoi să pretindem să fie urmate și de popor: să fim conduși de spusele strămoșilor noștri:

„*Res publica suprema lex esto*“ și „*Dura lex sed lex*“ și având înaintea ochilor în tot timpul și în tot locul cuvintele din Motto: *Cumpărând numai dela români întărim temeliele țării românești, căci întărim pe comercianții și pe meseriași români, și dăm dovadă de Conștiință Națională — căci calitatea de Român se dovedește prin fapte românești, nu prin vorbe românești* — ne vom consolida și vom ajunge cu un ceas mai de vreme la dezvoltarea vieții noastre economice românești, către care tindem și pentru care ne-am sângerat și moșii și părinții.

Șt. Penes.

Starea de asediu

Inoportunitatea ei din punctul nostru de vedere.

lată o chestiune mult tratată de valoroși juriști și comentată prin jurnale, reviste și diferite disertațiuni. În viața noastră politică actuală și între împrejurările diplomatice de cari se bucură țara noastră, pe urmă din cauză că nu-s motive determinante de ordin politic, nu e greu a stabili inoportunitatea acestei măsuri extraordinare, dictatoriale în prezent, după opt ani de guvernare românească, decând existăm într'o țară întregită și așezată pe baze constituționale, pe principiul libertății individuale.

Tratând chestiunea din interes național și numai pentru actuala situațiune (de după opt ani), găsim de nimerit a ridica din nou cuvântul, alături de alții, înțelegători ai vremurilor, împotriva stării de asediu dela granițele noastre și 'n deosebi contra înstăpânirii ei în unele centre din interiorul țării.

Incontestabil că o asemenea măsură e necesară când sunt mari turburări interne, când ordinea și siguranța Statului ar fi amenințată de pericole de natură a produce desordine în viața noastră publică ce privește Statul ca unitate națională. Întrebându-ne însă cari sunt acele pericole și „mari“ turburări și pri-

vind în interiorul și în jurul țării, aflăm cu satisfacție că ele nu există ori chiar să existe alocurea la granița țării, nu-s de o gravitate care să ne facă să recurgem la cea mai puternică armă de prezervațiune a intereselor naționale și de Stat. Libertățile și drepturile prevăzute în legea noastră fundamentală au fost consfințite pentru a fi exercitate; pentru cazul unui abuz de una dintre aceste drepturi și libertăți avem sancțiuni destul de severe prevăzute în legile noastre penale. Orice depășire a libertății prin urmare se pedepsește, fără să fie nevoie de stare de asediu. De îngădirile libertăților constituționale, ca consecință a stării de asediu decinici în principiu și nici de fapt nu mai este nici o nevoie, acum după opt ani de regim românesc. Care să fie atunci motivul pentru care să se mai mențină starea de asediu? Iredentismul maghiarilor? mișcarea studentească? comunismul?

Cercetându-le de rândul vom rezuma următoarele fapte; iredentismul maghiar pentru noi nu înseamnă nici un pericol fie el afară ori în interiorul granițelor noastre, căci în primul caz acela îi privește pe ei și nu e decât rezultatul natural al sen-

timentelor „pînțierite“ de după război. Ar fi o utopie orice pornire din partea lor de a se reinstăpâni vreodată p'aceste plaiuri, căci la bază n'au nici forța morală și nici p'acea materială în acest scop. Ori în moment ce intențiunea lor s'ar preface în fapte îndreptate în contra integrității țării noastre, armata română și a aliaților noștri vecini e suficientă garanță pentru curmarea încercărilor de asemenea natură. Presupunând existența iredentismului lor în interiorul țării, aceasta și mai puțin ar prezenta vre-un pericol pentru noi, căci acei ce ascund asemenea sentimente, sunt de fapt supușii legilor noastre și justiția română își va ști datoria reforsionând orice fapte cari ar tinde la subminarea integrității și ordinii statului nostru. Dar — fără a le lua apărarea — aceștia-s convinși că scopul ce ar fi prepus în mișcarea lor iredentistă nu poate fi realizat niciodată din cauză că statul nostru are la bază închegarea unei națiuni compacte, a românilor în număr covârșitor de mare cu trecut istoric indiscutabil, bășinași ai acestor plaiuri. Mișcarea lor pentru realizarea aspectativelor lor în privința întrebunțării limbei și a altor drepturi cuvenite unei minorități nu prezintă nici un pericol; aceasta se prezintă numai ca o luptă permisă în cadrele vieții noastre politice interne.

Oare comunismul este și el un pericol? Fără a da răspuns e destul să constatăm că marea parte din masa populației României e compusă din țărâni noștri, iubitori de Rege, Țară și Neam, cu a căror sânge s'a scris pagini de glorie și izbândă în istoria noastră națională. Cât despre masa muncitorească, această clasă de suferinzi și lipsiți, în moment ce vieții lor li s'ar aduce o îmbunătățire simțitoare, tratându-i ca oameni și nu ca robi ai capitalurilor legate de interese personale, nu mai periclitează constituționalismul țării noastre. Principiile exagerate ale internaționalei III, precum s'a dovedit în Rusia, sunt irezalizabile și vor trece mereu în uitare, născându-se din nou convingerea că un stat și fără a-și schimba forma sa de guvercământ poate să fie și democrat și mai puțin democrat. — Lupta întreprinsă de aderenții internaționalei III în privința principiului de comunizare a tuturor bunurilor economice, așa zicând a eșuat; căci ea voind să creeze o unitate de bunuri prin o intensificare a muncii a distrus și bunurile ce existau și din masa mare a

muncitorilor în înțeles mai larg, a creiat o masă aparte, una de trândavi, fără muncă, cari trăesc numai datorită întâmplărilor ce se petrec în Rusia, muncitorii proprii ziși cari au lucrat și 'nainte, lucrează și astăzi și situația lor nu e cu nimic mai bună ca cea anterioară sub regimul țarismului, care în prezent e înlocuit de clica „gospodarilor“ bolșevici. Muncitorii noștri o știu foarte bine aceasta și dacă s'ar găsi d'acei cari încă ar mai spera în reușita acelor principii comuniste și ar conspira cu adepții lor, aceștia-s niște elemente tulburătoare de cari există în toate statele și cari urmărind interese personale voesc a produce turburațiuni pentru a pescui în turbure, abuzând astfel de încrederea muncitorilor și ca argument folosindu-se de nevoile masei muncitorești. Aceste persoane n'au decât să fie descoperite, aduse la baza justiției, condamnate și înfundate în pușcării, căci ele subminează nu numai ordinea de stat dar și situațiunile muncitorilor în special.

Din cauza acestor elemente și a câtor-va aderenți în neștiință de ai lor nu poate suferi o întreagă societate prin suspendarea garanțiilor libertăților individuale. Cât despre evenimentele din Rusia și atitudinea acesteia față de noi, trebuie să fim treji pentru a nu fi surprinși vreodată.

Despre mișcarea studențească nu e nevoie să vorbim, căci câtă vreme studențimea e pătrunsă de sentimente naționale și luptă pentru interesele țării, ca factor independent și important precum s'a dovedit în toate timpurile grele când avușe rol însemnat și prin fapte a contribuit mult la înfrumusețarea istoriei noastre, nu este element de dezordine. Mișcarea antisemită pornită în curând nu este un scop, ea este un mijloc pentru fericirea acestui neam românesc care până eri desbinat, a fost rob de alte neamuri iar azi când ar trebui să se bucure de libertate și să culeagă roadele câștigate cu riscul sângelui său, e călcat și batjocorit de credincioșii pentagramelor mozaice. Nu este aceasta oare destul motiv pentru a se revolta orice suflet creștin? Cu atât mai mult e revoltător pentru un român liber! — Cum de se constată atunci justețea acestei mișcări și de ce se consideră ea ca pericol, când însuși faptul existenței aici în țară a atâtor năpârci, parveniți mozaici și mozaicoși contra cărora se îndreaptă mișcarea, constituie pericolul?

Nu există acea stare de asediu care să împedecă manifestarea studentului curat, iar aceea ce ar împedecă-o nu mai e stare de asediu ci însăși sentința de moarte a sentimentului. Ar fi adevărat să nu mai simți cum îți rănește sufletul, îți răpesc avuția și-ți calcă drepturile veneticii răsvrățiți: jidovii. Aici nu mai e nevoie de stare de asediu ci de măsuri autoritare de a înlătura din viața noastră socială pe acești imigranți străini prin mijlocul emigrării forțate. Nici o convenție internațională și nici un tratat nu poate avea puterea de a ne opri dela un asemenea act, căci o convenție încheiată pe chestia minorităților și 'ndeosebi a jidanilor ar fi însăși starea de asediu înstăpănită în țara noastră de către făuritorii păcii suspendându-ne astfel dreptul nostru de liberă guvernare într'o țară care a fost și este a noastră!

„Toată lumea poate governa cu stare de asediu“ a zis Cavour; noi nu vrem să credem că starea de asediu a fost proclamată și menținută și azi din interes de a putea governa căci aceasta ar fi negațiunea însăși a puterii de guvernare și a eficacității legilor noastre de ordine publică.

Ca încheiere concludem că starea de asediu între actualele împrejurări de loc nu e necesară. Și pe baza celor susținute de Giron că anume „declararea în stare de asediu a unui loc care în tratamente nu ar fi atacat de către dușman, nu modifică întru nimic competența respectivă a tribunalelor civile — găsim că nu e potrivită nici măsura de a judeca autoritățile militare, căci câtă vreme — cum a declarat un jurist de seamă — magistrații civili sunt la posturile lor, nu trebuie să se dea populațiunei justițiabila magistratură militară.

„Atât mai rău — foarte bine o spune un profesor de drept renumit din țară — pentru acei cari vor fi îndrăznit să proclame starea de asediu fără să fi fost necesitate de dansa!“

Așa e!

Pompiliu Puticiu,
rig. în drept

Cine este Diénes Laszlo ?

Cetim în „Szabad Szó“ (A. V., No. 3, p. 2):

„In revista catolică „La Croix“ din Paris, scriitorul ungar Emil Horn publică un articol, în numărul din 2 Aug. 1925, despre „Bibliotecile

Ungariei sub domnia sovietică“. Este o sinteză a activității de distrugere, întreprinsă de bolșevicii unguri, contra bibliotecilor.

În fruntea acestei opere culturale a stat Dienes László care a fost șeful „consiliului politic al bibliotecilor“ din Budapesta. Dienes László a creiat o școală specială pentru opera aceasta de distrugere. În fața elevilor săi, el a pronunțat un lung discurs inaugural, din care extragem următoarele: „Cu un singur gest puternic putem priva burghezimea de toate lucrurile, pe cari le-a acaparat pe nedrept“.

Asta a apărut în revista „Le croix“.

Acum, nu de mult, a apărut însă la Cluj primul număr al unei reviste intitulată „Korunk“ („Epoca noastră“). Pe redactorul acestei reviste îl chiamă tot Dienes László.

În primul său articol de fond găsim o îngrămădire de idei bolșevice voalate. Ofensiva o începe prin *degradarea tuturor religiilor, în special a celei creștine*. Scopul noiei reviste este pregătirea omului pentru noua „sinteză culturală“. Această nouă „sinteză“ nu e altceva decât pregătirea terenului pentru bolșevism.

Dacă Dienes László e identic cu șeful consiliului politic al bibliotecilor bolșevice, atunci știm cu cine avem de lucru. Căci tot în revista „Le Croix“ cetim cum individul Dienes pe timpul domniei bolșevice a *înființat o bibliotecă a „tineretului muncitor“, cu sediul în loja francmazonă* de unde a fost expulzată întreaga literatură creștină, pentru a fi înlocuită cu Anatole France, care-și bate joc de religia creștină, cu Zola, ce calcă în noroiu morala creștinească, cu *jidatul bolșevic* Barbusse, pentru a cita numai câteva nume alături de Marx și Engels.

Tot acest individ Dienes, el singur, a furat 142.000 de cărți dela particulari și dela diferite societăți. În ziua Domnului din 1917, la orele 7 dimineața, individul Dienes a ordonat devastarea celei mai mari tipografii și case de editură creștină din Budapesta. — La protestarea directorului acestei instituții, el a declarat: *„trebuie să distrugem tot ce este creștin“*.

Dar în acelaș timp consiliul bibliotecilor de sub șefia lui Dienes a hotărât înființarea unei imense biblioteci panizraelite. Aceasta avea să propage ideile bolșevismului.

Iată deci cine a fost Dienes László, ca „leader bolșevic“

Se deșteaptă Bihorul

Lupta noastră, dusă cu atâta îndârjire zi de zi, pentru luminarea țaranului român în fața pericolului jidovesc, își arată însfârșit roadele.

În ziarul „Libertatea” din Orăștie, cetim în fiecare număr scrisori, cari ne arată că țaranii români se organizează pentru lupta pe care simț și ei că vor trebui s'o ducă alături de noi, împotriva bandiților jidani.

Zi de zi bucuria noastră e tot mai mare, pentru că zeci de scrisori ne vin din partea țaranilor, cari ne cer sfaturi pentru organizare, dându-ne totodată putere de muncă și curaj, printr'un „Dzeu să Vă ajute în lupta sfântă ce-o duceți cu atâta însuflețire împotriva jidanilor și jidoviților.”

Ne bucurăm văzând că poporul ne înțelege lupta și astfel suntem siguri într'o izbândă cât mai apropiată și cât mai desăvârșită.

*

În Nrul 42 din „Libertatea” (7 Oct. a. c.) cetim un articol reprodus din ziarul „Uj Kelet”, dela Cluj, intitulat: „*Consiliul comunal al unei comune din Bihor a isgonit din ea oficios pe jidanul satului.*”

În acel articol, după ce jidanașii constată că „propaganda cea fără frâu antisemită” și-a îndreptat pașii dela orașe spre satele năpăstuite, zice: „Crucea încârligată, care la orașe și-a scris semnele ei grăitor numai pe ziduri — în sate de cele dela spatele lui Dzeu, s'a înfipt în căpăținile oamenilor, „cari au pornit la fapte revoltătoare, și ziarul „Uj Kelet” ține să precizeze că s'a pus la cale „o adevărată vânătoare împotriva jidanului”, arătând că „în satul Nimăești de lângă Beiuș (jud. Bihor), sfatul comunal a hotărât, ca pe jidanul satului *Reinitz* . . . să-l alunge afară din sat!”

Ziarul „Uj Kelet” publică această hotărâre, care a fost adusă la cunoștința jidanului prin următoarea scrisoare:

*Negustorului Reinitz
în Nimăești.*

Sfetnicii comunali în înțelegere cu locuitorii, în ședința (adunarea) din 25 Iulie, nu ți-au dat voie ca dta să te așezi în satul nostru. Cu toate că în aceeași zi ți s'a adus la cunoștință hotărârea sfatului sătesc, totuși te-ai așezat în comună, și nu ai părăsit-o în cele 8 zile ce s'au dat ca termen!

De nou și pe urmă te provocăm, ca, în timp de două zile să părăsești comuna, căci la din potrivă,

ne vom folosi de forță (de putere) și te vom scoate până afară din hotarul comunei, în așa fel, cum nu ți-a prea plăcea dumitale.

Pentru bună știință și liniștire, îți arătăm mai jos pricinile pentru cari nu putem suferi ca să te așezi între noi;

Comuna noastră e comună românească, și încă din vremile, când numai cu mari jertfe a putut scoate din sinul său rămășițele păgâne ce sugeau pe locuitori, — a hotărât odată pentru totdeauna, că nu mai primește în comună nici un străin, fie el de ori-ce neam ori religie. Cu atât mai vârtos, că în orașul Beiuș din nemijlocită apropiere, găsim toate cele ce ne trebuiesc. E vădit dar, că dacă un strein cu astfel de ocupațiune (meserie, deprindere) vrea să se așeze între noi, o face cu gând de a ne sparge înfățișarea noastră națională.

„Comuna își are crâșma și prăvălia (bolta) sa, care îi aduce nu venit curat anual, — nu poate dar suferi, nici chiar unui Român, — ca prin deschiderea unei alte prăvălii, venitul ei să fie scurtat. Cu atât mai puțin va îngădui-o asta unui jidan, care va avea să treacă din România mare în cel mai scurt timp în țara lui!

Pentru aceasta și pentru alte cuvinte, te provocăm (recercăm) să părăsești comuna, să nu ne ațîși locuitorii, căci pentru urmări nu luăm răspundere!

Nimăești, 1 August 1926.

Ștefan Dingo

Brad George

conzilieri.

Clef Gavril

primar.

Am reprodus această scrisoare a Consiliului comunal din Nimăești, pentru a arăta vrednicia acelor Români, cari „au hotărât odată pentru totdeauna, că nu mai primesc în comună nici un străin, fie el de orice neam ori religie”, și pentru a servi drept pildă și altor comune, cari zac încă în neștiința întunerecului.

Noi cerem Românilor constienți din consiliul comunal din Nimăești, să ducă lupta cu toată îndârjirea, trecând chiar peste orice ordine „oficioase”, pentru că lupta lor este pentru binele și viitorul comunei, pentru care singuri ei au dreptul și datoria să se îngrijească.

I. Ș. G.

P. S. La incheierea revistei, pri-

mim Nrul 43 din ziarul „Libertatea” (14. X. a. c.), în care găsim o scrisoare a vrednicului român Ioan Potra din Bologa, prin care ne arată că și în susnumita comună s'a adus în 1920 o hotărâre la fel cu cea din Nimăești. Iată și hotărârea Românilor din com. Bologa:

Proces verbal

Noi subsemnații locuitori din comuna Bologa, fiind adunați cei mai mulți din sat, și având în vedere ordinul dlui Primpretor, ca să primim în comună pe jidanii alungați, având în vedere suferințele ce ne-au pricinuit aceste lifte păgâne în trecutul de tristă pomenire, precum și aceea că, în revoluția din 1918—19, au asmuțat în contra noastră bandele evreo-maghiare dela Ciucia, cari ne-au omorât șapte locuitori și ne-au jăfuit de tot ce am avut, cu toate glasurile noastre aducem următoarea

Hotărâre: Nici odată, cât timp vom fi în această comună nu vom mai suferi, ca jidanii să se așeze în ea. Când vom muri, vom lăsa cu limbă de moarte aceasta copiilor noștri, iar ei la rândul lor s'o lase copiilor lor. Dacă totuși jidanii ar cuteza să se mai așeze, peste voia noastră, nu vom lua răspundere pentru cele ce vor urma.

Urmează 250 de iscălituri.

Ne bucură aceste fapte pentru că ne vestesc noi vremuri, când conștiința națională a Românilor se va trezi și atunci călăii de azi vor zăcea în lanțurile cu cari ei ne-au încătușat.

Ne bucură mai mult însă și sfârșitul scrisorii, care sună astfel:

„Azi în locul celor trei familii jidovești, sunt trei Români, iar pe una dintre cele mai frumoase grădini de-ă lor, se înalță falnică noua biserică românească, care va fi singură în felul ei la sate, în toată țara. Biserica aceasta e zidită din piatră cioplită de granit, de locuitorii comunei, care va rămânea piatră naturală pe din afară (nu va fi tencuiită, vâcălită). Iar ca semn al desrobirii din jugul jidanilor, această biserică poartă pe turnul ei două Svastici mari cioplite din granit.”

Iată deci, cum pe ruinele Sionului se ridică tot mai înălțătoare biserica lui Christos!

Citiți și răspândiți:

**„Infrățirea
Românească”**

Agresiunea dela Cernăuți

Jidanii cer înlăturarea dlui profesor universitar Tr. Brăileanu, din comisia de bacalaureat. — Formarea unui comitet pentru organizarea manifestației. — Membrii comisiei sunt huiduiți și loviți. — Urmări fatale

În fruntea Comisiei de bacalaureat din Cernăuți a fost ales dl prof. univ. Tr. Brăileanu, președ. L. A. N. C. din Bucovina.

Împotriva dsale, parlamentarii jidani din Cernăuți au ținut un sfat, la care a luat parte și dl Dori Popovici.

Deputatul averescan Moritz Ebner, a cerut înlăturarea dlui Tr. Brăileanu din comisia de bacalaureat, „pentru că nu va fi un judecător drept“ (!) și dl Ebner fiind în asentimentul tuturor celor din sfat a și obținut tot ce-a dorit din partea ministrului jidovit Petrovici, care s'a grăbit ca printr'o telegramă să înlătore pe distinsul prof. universitar, deși examenele erau deja începute.

După terminarea examenului, zvonindu-se în oraș că 75% dintre candidați au căzut, jidanii prin un comitet în fruntea căruia se afla jupânul Ebner, au organizat o manifestație ostilă membrilor comisiei.

În seara când urma să se dea rezultatul examenului, în jurul liceului „Aron Pumnul“ se îngrămădiseră o mulțime de jidani, părinți și copii, intelectuali și pungăși, cari așteptau eșirea profesorilor din liceu.

Pe la orele 7 și jumătate, terminându-se conferința, profesorii au căutat să se îndrepte către locuințele lor, însă la eșire au fost întâmpinați de huiduile, fluierăturile și pietrele aruncate de vagabonzii fără de țară, cari nu mai conțineau cu strigătele de: Jos bandiții din Regat, jos Români!

Între membrii Comisiei era și dl

prof. Diaconescu, care, ca să scape s'a urcat într'o trăsură, însă fiind urmărit cu strigăte de „Prindeți banditul“, a fost înconjurat de toate părțile și maltrat în modul cel mai sălbatec.

În aceea învălmășeală i-s'a furat și geanta cu actele dela examen și abia târziu a putut scăpa intervenind poliția, care a făcut primele arestări.

Între cei dintâi cari s'au dus la poliție pentru a lua apărarea circumstațiilor, a fost deputatul Ebner și consilierul comunal Kabner.

Interesant e faptul, că între cei arestați este și avocatul Hausknecht, secretarul lui Ebner.

Cu toate arestările făcute, jidanii au continuat să manifesteze, spărgând geamurile casei dlui Tr. Brăileanu.

Acestea sunt evenimentele întâmplare în ziua de 8 I. c. la Cernăuți.

Vestea acestei sălbăticii jidovești a zguduit toate sufletele românești și la câteva zile țărani din jurul Iașilor, fiind strânși într'o zi de târg, au pornit o adevărată prigoană împotriva jidanilor rânind pe mai mulți și distrugându-le gheretele.

Opinia publică românească să nu se mire dacă într'o zi dela un capăt la celalt al țării, se va ridica întreg poporul și luând biciul în mână va izgoni întreg neamul lui Izrael din țara, care nu poate fi lăcașul tuturor vagabonzilor.

Guvernării să ia aminte, pentru că: „Vox populi, vox Dei.“

I. Dp.

Mendel Wolf sau Gyulai Farkas?

Scandalul dela Biblioteca Universității din Cluj

Ziarele „Patria“ și „Cuvântul“, — dintr'o fericită inspirație, au pornit o campanie energică și demnă pentru îndepărtarea jidanului maghiarizat Mendel Wolff, care se mai numește și *Gyalui Farkas*, dela conducerea bibliotecii Universitare din Cluj.

Este o pată de rușine pe frontispiciul culturii românești din Capitala Ardealului tolerarea acestui semit periculos, carc încă și azi, în al 8-lea an al Unirii, se bălbaie într'o românească imposibilă. Și acestuia i s'a încredințat „direcțiunea tehnică“ a celei mai prețioase biblioteci, pe care

o posedă România. Rezultatul se vede clar. Personalul maghiar și azi e atotputernic la toate serviciile bibliotecii. Grijă cărților românești e trecută pe al doilea plan, precum-pănitore fiind îngrijirea *vechei* culturi, adică a celei maghiare.

Jidănașul Wolff-Farkas a încercat, într'un articol zăpăcit, publicat în „Patria“, să arete că el nu e jidan. Aici zice că strămoșii lui — vezi, Doamne: nobili unguri, — au fost creștini, însă ei aparțineau unei secte, care serba ziua de Sâmbătă. Adică erau un fel de: *Szombatiști*. Pentru

a se scăpa însă de persecuțiile vovozilor unguri, tot acești strămoși au trecut la *mozaism*, pentru ca să aibă toată libertatea de-a serba „Săbăș“-ul, așa cum ei voiau.

El însă, Mendel-Wolff alias Gyalui Farkas, a revenit din nou la străvechea matcă. În copilărie a studiat religia reformată, la liceu. Deci el este creștin.

Întrebăm acum, până unde merge acest creștinism neolog? Căci noi știm că prima nevastă a lui Wolff-Farkas, care e îngropată în cimitirul jidovesc din Cluj, a fost o *jidancă*. A doua, adecă actuala lui consoartă e tot *jidancă*. Pe fata lui a măritat-o cu un *jidan* din Budapesta. Iar băiatul său adoptiv e tot *jidan*. Prin urmare: întreaga sa familie e *curat jidovească*. — Iar el, cu impertinența specifică a rasei sale, a cărei stigmate sunt evidențiate și în înfățișarea lui exterioară, — încearcă să ne convingă că ne este frate întru *Christos*.

Dacă este în stare să creadă el însuși tot ce a scris, atunci să fie fericit. Noi nu credem nici un cuvânt. *Lupul* își poate tot schimba pielea! Noi nu ne vom lăsa amăgiți. Chiar dacă își va schimba numele său de *Wolff*, — mai pe urmă *Farkas*, în acela de *Lupu*, pentru a se numi dr. Ghiulescu-*Lupu* noi tot nu ne vom lăsa amăgiți.

Ci noi ne vom așeza în gardă. Nu vom conțeni cu lupta, până când nu-l vedem îndepărtat din fruntea Bibliotecii Universitare din Cluj. Dacă toate Clinicile, Institutetele, Laboratoarele și Seminariile Universității noastre și-au putut găsi un personal științific românesc, atunci nu știm pentru ce ar forma o excepție Biblioteca Universității?

Iar Românilor jidoviți și înstrăinați, cari încearcă să se facă paravan pentru a-l apăra pe jidanul dela bibliotecă, le strigăm: „*Dați-vă la-o parte!*“

Căci altfel studentimea conștientă, — care nu tolerează nici o profanare în sanctuarul ei academic, — va ști să-și facă datoria!

Memento!

Reîntegrarea dlui prof. A. C. Cuza

Înainte de încheierea revistei, ne sosește vestea îmbucurătoare, că dl. prof. A. C. Cuza a fost reintegrat la catedra dsale de economie politică dela Universitatea din Iași.

Însfârșit, dreptatea a învins!

INFORMAȚIUNI

Primirea dlui prof. A. C. Cuza în Capitală. La sosirea dlui prof. A. C. Cuza în Capitală, studenții, cari au rămas cu toții credincioși președintelui L. A. N. C. împreună cu alți aderenți ai mișcării, au ținut să-i facă o frumoasă primire.

Cu toate că timpul era înaintat, fiind orele 12:20 din noapte, când a sosit trenul, totuși sute de studenți și ligiști cari erau pe peronul gării, au izbucnit în urale nesfârșite în momentul descinderii dlui profesor din tren. După ce s'au ținut și mici discursuri, studenții s'au împrăștiat îndreptându-se către locuințe.

S'a întâmplat numai un mic incident cu câți-va „cetățeni jidani“, în urma cărora au fost arestați și înaintați Consiliului de război 11 studenți. Dl Cuza cu o delegație de studenți, a intervenit pentru punerea lor în libertate.

Dl A. C. Cuzala Chișinău. — Aflăm cu bucurie, că dl prof. A. C. Cuzala, președintele L. A. N. C., va ține în cursul lunii Octomvrie, un ciclu de conferințe cu caracter național, în orașul Chișinău. Aceste conferințe erau și necesare pentru lămurirea opiniei publice față de demagogia desăntată a țărăniștilor-jidoviți.

Petrovici—Wurmbrandt. Ministerul Instrucțiunii a cumpărat un imobil de-al jupânului „Vierme prăjit“, (dl Goga îi zice Wurmbrandt) cu suma de 9,000,000 lei.

Pentru aceasta jupânul senator averescan, trebuia să plătească către stat o taxă de 450,000 lei. Ministerul Instrucțiunii însă, a cerut scutirea jidanului de taxele convenite către Stat.

Iată deci cum dl Petrovici, păgubește statul cu 1/2 milion lei, de dragul odraslei lui Izrael.

Aducem viile noastre multmiri dlui Gheorghe Ghili, vrednicul tipograf român, care editează și revista noastră, pentru inimoasa donație de 8000 (opt mii) lei, pe care ne-a făcut-o, ștergând restul unei datorii, ce a rămas din regia numărului trecut al revistei.

Acest exemplu frumos ar putea mișca și pe acei, cari fiind într'o situație mai favorabilă decât dl Ghili, totuși nu se prea arată atât de generoși, cum ar putea să fie și mai ales, cum ar trebui să fie!

Fapte vrednice. Mulțumim și pe această cale vrednicului român ardelean Ion Onciu, așezat în orașul Detroit (America), care înțelegând eforturile noastre în fața pedecilor și greutăților cari ni se pun în cale, a binevoit a ne trimite un frumos ajutor de 4400 lei. Ajutorul dlui Onciu ne este cu atât mai de preț și mai binevenit, cu cât unii, cari au primit revista timp de 2 ani de zile, refuză acum să-și achite abonamentul, silindu-ne să procedăm cu ei pe cale judiciară.

O statistică a debitelor din Tighina. În orașul Tighina sunt 127 debite cu băuturi spirituoase, dintre cari sunt 28 restaurante, 53 cârciumi, 18 debite cu tot felul de beuturi, 6 cu rachiuri monopolizate, 5 cu rachiuri speciale, 13 depozite cu vin, 1 depozit cu bere și 3 debite cu bere în amănunt.

Din aceste 127 debite numai 22 sunt ținute de creștini, iar restul de 105 sunt pe mâna jidanilor.

Să nu ne mirăm deci, dacă populația creștină și mai ales cea românească din Basarabia, este pe punctul de-a pieri. Dar ar fi timpul ca să între odată în capul guvernanților noștri, această situație îngrijorătoare și să o rezolve cât mai grabnic.

Unul s'a dus . . . mii au venit. Cetim în ziarul „Biruința“ din 3 Oct. a. c., că la moartea unui rabin dintr'un orașel dela granița din spre Polonia, Ministerul de Interne, în urma unei intervenții a „credincioșilor întru Iehova“, a dat drum liber câtorva mii de jidani polonezi să vie în țară pentru 2—3 zile, ca să se bocească la înmormântarea hahamului.

„Numai că, odată evlavioasa slujbă sfârșită, nici unul din cei ce primiseră învoire să treacă hotarul nostru pentru a lua parte la înmormântare — nu s'a mai întors.“

Pe noi nu ne miră acest fapt, pentru că știm că în 1921 sub trecuta guvernare averescană, ne-am înmulțit populația țării cu nu mai puțin de 400.000 jidani polonezi și unguri.

STUDENTEȘTI.

Congresul studentesc. După nesfârșite promisiuni și tot atâtea șovăieli, — în fine — Ministerul de Interne a aprobat convocarea unui

mare congres studentesc. Data acestui congres s'a fixat pentru zilele de 29 și 30 Noembrie și 1 Decembrie a. c. Localitatea aleasă este Capitala Moldovei.

Toate centrele universitare din țară muncesc, cu înfrigurare și entuziasm, pentru pregătirea acestui mare eveniment.

Scopul congresului va fi de o parte fixarea unei atitudini hotărâte față de evenimentele politico-naționale, de alte parte reorganizarea pe teren profesional.

Centrul studentesc din Cluj îi s'a încredințat, spre studiere și pregătire a unui anteproiect, problema reorganizării unitare a studenției din România. Printre numeroșii delegați și congresiști, cari se vor duce din Cluj, va fi desemnat un delegat oficial, care va desfășura și va susține, în calitate de raportor, punctul de vedere al Clujului. — Raportorul Cernăușilor va prezenta un proiect pentru introducerea unei uniforme studentești. În fine, fiecare centru academic din țară va avea să prezinte câte un anteproiect, bine pregătit, care va fi supus dezbaterilor congresului.

Astfel numeroasele doleanțe ale studenției vor eși din nou la suprafață. Să sperăm că ele vor obține, și din partea guvernanților, o soluționare mai favorabilă și în special mai reală, decât până acum!

BIBLIOGRAFIE

Sever Ispravnic: „Spre alte orizonturi“. — Acum câteva zile a apărut în vitrina librăriilor o carte, de un format elegant, care poartă titlul sugestiv: „Spre alte orizonturi“. Răsfoindu-o am găsit în ea oglinda vie a generației tinere, care tinde spre „noi orizonturi“, mai largi și mai spațioase. Autorul ei, un tânăr talentat și erudit, se aprofundează în analiza situației politice și sociale contemporane, declarându-se aderent hotărât al mișcărilor de dreapta, care militează sub stindardul naționalismului integral.

Pentru acei, cari nu au cunoștință despre marile prefaceri ale revoluției fascisto-naționaliste din toată lumea, precum și pentru acei, cari vor să cunoască aspirațiile generației tinere, mărturisim cu sinceritate și obiectivitate, — citirea cărții „Spre alte orizonturi“ a dlui Ispravnic le va oferi o lectură instructivă și agreabilă, în același timp.

O recomandăm, deci, cu toată căldura, cercului larg al cetitorilor noștri!